

Brüsszel, 2021. március 12.
(OR. en)

6680/21

Intézményközi referenciaszám:
2018/0216(COD)

AGRI 105
AGRILEG 32
AGRIFIN 25
AGRISTR 15
AGRIORG 24
CODEC 299
CADREFIN 104

FELJEGYZÉS

Küldi:	az elnökség
Címzett:	a delegációk
Biz. dok. sz.:	9645/18 + COR 1 + ADD 1
Tárgy:	Javaslat – AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE a közös agrárpolitika keretében a tagállamok által elkészítendő stratégiai tervhez (KAP stratégiai terv) nyújtott, az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA) és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) által finanszírozott támogatásra vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint az 1305/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet és az 1307/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről – Irányadó vita

I. BEVEZETÉS

1. A Bizottság 2018. június 1-jén javaslatot tett a közös agrárpolitika (KAP) 2020 utáni időszakra szóló reformjára, amelynek a **KAP stratégiai tervekről szóló rendelet** is a részét képezi. Ez a rendelet a közvetlen kifizetések, a bizonyos ágazatok terén alkalmazott beavatkozások és a vidékfejlesztés területét, valamint a közvetlen kifizetésekről és a vidékfejlesztésről szóló jelenleg hatályos rendeletek aktualizálását és felváltását foglalja magában.

2. Az Európai Tanács 2020. július 21-én következtetéseket fogadott el a 2021–2027-es időszakra szóló többéves pénzügyi keretről (MFF), amelyben az MFF-hez kapcsolódó ágazati jogalkotási aktusok – többek között a KAP stratégiai tervekről szóló rendelet – főbb elemeire vonatkozóan is iránymutatást nyújtott.
3. A Mezőgazdasági és Halászati Tanács 2020. október 21-én általános megközelítést fogadott el a KAP-reformról, és ennek alapján tárgyalási megbízást adott az elnökségnek (12148/20 REV 1 + ADD 1). Az Európai Parlament 2020. október 23-án lezárta a szavazást a tárgyalási álláspontjáról.
4. 2020. november 10-én egy nagyszabású háromoldalú egyeztetés formájában megkezdődtek a tárgyalások az Európai Parlamenttel a KAP-reform keretébe tartozó három rendeletről. Azóta hét, a KAP stratégiai tervekről szóló rendelettel foglalkozó háromoldalú egyeztetésre került sor (2020. november 19-én, valamint december 1-jén és 17-én, illetve 2021. január 22-én, február 10-én és 23-án, továbbá március 11-én).
5. A KAP stratégiai tervekről szóló rendeletről az Európai Parlamenttel folytatott tárgyalások során ez idáig a következő kérdések szerepeltek a napirenden:
 - a zöldítési struktúra (1. blokk: feltételeesség, ökorendszerek, mezőgazdasági tanácsadási szolgáltatások),
 - az új teljesítési modell (2. blokk: célkitűzések, mutatók, egységösszegek, éves teljesítményjelentések, teljesítmény-felülvizsgálat),
 - hatály és közös követelmények (4. blokk),
 - közvetlen kifizetések (5. blokk: fogalommeghatározások, a kifizetések csökkentése, belső konvergencia, átcsoportosítással nyújtható támogatások, mezőgazdasági kistermelők, fiatal mezőgazdasági termelők),
 - ágazati beavatkozások (6. blokk),
 - vidékfejlesztési beavatkozások (7. blokk).

II. AZ AKTUÁLIS HELYZET

Ideiglenes megállapodás tárgyát képező kérdések

6. Az Európai Parlamenttel és a Bizottsággal folytatott háromoldalú egyeztetések alapján sikerült ideiglenes megállapodásra jutni különösen az alábbiakat illetően:

- a 3. és a 4. cikkben szereplő **fogalommeghatározások** egy része, köztük a „mezőgazdasági termelő”, a „mezőgazdasági üzem”, a „szántóterület” és az „állandó kultúrák” fogalommeghatározása,
- az 5. és a 6. cikkben foglalt **célkitűzések** többsége,
- **a fenntartható fejlődéshez, a nemi dimenzióhoz és a KAP globális dimenziójához** kapcsolódó európai parlamenti módosítások a 9a., a 9c., illetve a 10a. cikkben,
- **a WTO belső támogatásra vonatkozó szabályai** a 10. cikkben,
- a zöldítési struktúra bizonyos elemei, mint például **a feltételeesség alapelve és hatálya** a 11. cikkben, **a jó mezőgazdasági és környezeti állapothoz kapcsolódó tagállami kötelezettségek** a 12. cikkben, **a mezőgazdasági tanácsadási szolgáltatások** a 13. cikkben (a gazdaságok fenntarthatóságát elősegítő tápanyag-gazdálkodási eszköz kivételével), valamint több, a III. melléklet szerinti GAEC-előírás és jogszabályban foglalt gazdálkodási követelmény (JFGK); ugyanakkor további munkára van szükség mindenekelőtt a 28. cikkben szereplő ökörendszereket illetően,
- **a Blair House-megállapodás** végrehajtása (10a. cikk),
- **a közvetlen kifizetésekre** vonatkozó rendelkezések egy része, mint például a közvetlen kifizetésekre vonatkozó minimumkövetelmények a 15a. cikkben és a termeléstől független közvetlen kifizetésekre vonatkozó követelmények a 16. cikkben,
- több, az **ágazati beavatkozásokra** és a **vidékfejlesztési beavatkozásokra** vonatkozó rendelkezés,

- az új teljesítési modell főbb elemei, mindenekelőtt az **éves teljesítményjelentések** és a **kétévenkénti teljesítmény-felülvizsgálatok** (melyeket a Bizottság ellenez), a teljesítményalapú záróelszámolásra vonatkozó, a tanácsi általános megközelítésben foglaltak szerinti **referenciaérték**, a **maximális tervezett átlagos egységösszegek** az integrált igazgatási és kontrollrendszer hatálya alá tartozó, illetve az azon kívüli vidékfejlesztési beavatkozások esetében, valamint 2025-ben 35 %-os, 2027-ben pedig 25 %-os eltérési tűréshatár a teljesítmény-felülvizsgálatot illetően; a további mutatókkal kapcsolatban folytatni kell a szakértői munkát.

Azon kérdések, amelyek esetében markánsan eltérnek az álláspontok

7. A háromoldalú egyeztetések során kiderült, hogy különösen az alábbi kérdésekben markánsan eltér a Tanács és az Európai Parlament álláspontja:

- **szociális feltételrendszer** (11a. cikk): az Európai Parlament egy, a környezetvédelmi feltételeesség rendszeréhez hasonló „teljes körű” szociális feltételrendszer bevezetését kéri, amely az idevágó irányelvek betartására vonatkozó ellenőrzéseket és közigazgatási szankciókat is magában foglalna; amikor a delegációk a Mezőgazdasági Különbizottságban megvitatták ezt a módosítást, aggodalmuknak adtak hangot az e módosítással járó adminisztratív terhekkel kapcsolatban, emlékeztetve arra, hogy a foglalkoztatást és a szociális jogokat nemzeti szinten már szabályozzák,
- **aktív mezőgazdasági termelő** (4. cikk): a teljesítményalapú új teljesítési modell által képviselt szemlélettel összhangban a Tanács általános megközelítése az aktív mezőgazdasági termelő koncepcióját önkéntes koncepcióként irányozza elő, míg az Európai Parlament és a Bizottság annak kötelező alkalmazását kéri; az álláspontok a fogalommeghatározásban szereplő kritériumokat illetően is eltérnek: a Parlament az aktív mezőgazdasági termelők esetében a végzett mezőgazdasági tevékenységek minimumszintjét követeli meg, valamint azt, hogy e mezőgazdasági termelők közjavakat nyújtsanak, illetve a Parlament negatív listát kér e tekintetben,

- **új mezőgazdasági termelők** (4. cikk): az Európai Parlament kéri az új mezőgazdasági termelők fogalommeghatározásának beillesztését, valamint az új mezőgazdasági termelők tevékenységének megkezdéséhez biztosítandó, a II. pillér szerinti támogatási intézkedések bevezetését, míg a Tanács az általános megközelítésében foglaltak szerint a korlátozott KAP-forrásokkal a mezőgazdasági tevékenységbe kezdő fiatal termelőket támogatná a generációs megújulás biztosítása érdekében,
- **a versenyképesség ösztönzését szolgáló rendszerek** (28a. cikk): az Európai Parlament olyan „ösztönzőrendszerek” létrehozására akarja kötelezni a tagállamokat, amelyekből olyan mezőgazdasági termelőket támogatnának, akik kötelezettséget vállalnak arra, hogy a versenyképességük javítása céljából ráfordításokat eszközölnek; bár ezt a módosítást a Tanács még nem vitatta meg, az elnökség úgy véli, hogy más vidékfejlesztési beavatkozások már lefedik ennek a rendszernek a hatályát,
- **a kifizetések felső határértéke és fokozatos csökkentése** (15. cikk): itt az álláspontok mindenekelőtt abban a kérdésben térnek el, hogy a kifizetések csökkentése önkéntes legyen-e, ahogy azt a Tanács kéri, avagy kötelező, amint azt az Európai Parlament kéri és a Bizottság javasolja. Az álláspontok ezen túlmenően az alábbiakat illetően is eltérnek: alkalmazási kör (nevezetesen, hogy az a fenntarthatóságot elősegítő, alapszintű jövedelemtámogatásokra korlátozódjon, ahogy a Tanács kéri, vagy pedig az összes közvetlen kifizetésre kiterjedjen, ahogy azt az Európai Parlament kéri és a Bizottság javasolja); a felső határérték és a fokozatos csökkentés közötti, a Tanács által alkalmazott különbségtétel; valamint a közvetlen kifizetésekből azok csökkentése előtt levonható munkabérek mértéke,
- **belső konvergencia** (20. cikk): az álláspontok közötti fő eltérés ahhoz a kérdéshez kapcsolódik, hogy a támogatási jogosultságok értékét a 2026-os igénylési évig teljes mértékben hozzá kelljen-e igazítani a tervezett átlagos egységösszeghez, amint azt az Európai Parlament kéri, vagy annak addig csak az említett tervezett átlagos egységösszeg legalább 75 %-át kelljen elérnie, amint azt a Bizottság javasolja, és az általános megközelítésében a Tanács is támogatja,

- **mezőgazdasági kistermelők részére nyújtott támogatások** (25. cikk): a társjogalkotók álláspontja eltér abban a kérdésben, hogy ezt a rendszert önkéntes, avagy kötelező alapon kelljen-e alkalmazni. Az előbbi álláspontot a Tanács és a Bizottság, az utóbbit pedig az Európai Parlament képviseli; a másik nehézséget az okozza, hogy a Parlament az e támogatásra való jogosultságot illetően egy uniós szintű maximális összeg megállapítását kéri,
- **átcsoportosítással nyújtható támogatások** (26. cikk): itt a Tanács és az Európai Parlament álláspontja közötti fő eltérés abban áll, hogy a Tanács kérése alapján a tagállamok dönthetnének arról, hogy nyújtanak-e ilyen támogatásokat, míg az Európai Parlament – a Bizottság javaslatával összhangban – kötelezni akarja őket e támogatások biztosítására,
- **fiatal mezőgazdasági termelők részére nyújtott jövedelemtámogatás** (27. cikk): a vélemények a fiatal mezőgazdasági termelők részére nyújtandó jövedelemtámogatás minimumszintjét illetően különböznek: az Európai Parlament a közvetlen kifizetések legalább 4 %-át kéri erre a célra fordítani, szemben a Bizottság által javasolt és a Tanács által támogatott 2 %-os értékkel; dönteni kell abban a kérdésben is, hogy ezeket a forrásokat csak az I. pillér keretében lehessen-e felhasználni, ahogy azt az Európai Parlament kéri, vagy mindkét pillér keretében, ami a Tanács és a Bizottság kérését tükrözi,
- **IXaa. melléklet:** az Európai Parlament azt kéri, hogy egyes vidékfejlesztési beavatkozástípusok esetében a maximális támogatási összegek részletes jegyzékben kerüljenek meghatározásra, összhangban a jelenleg hatályos vidékfejlesztési (1305/2013/EU) rendelettel; az elnökség véleménye szerint egy ilyen jegyzék a „régí” KAP-ot tükrözné és akadályozná a jövőbeli KAP-ot a benne rejlő lehetőségek teljes körű kiaknázásában. Ezt az álláspontot a Bizottság is osztja,
- **a teljesítmény-felülvizsgálat során alkalmazott eredménymutatók:** bár a Bizottság és az Európai Parlament azt akarja, hogy minden eredménymutatót használjanak fel a teljesítmény-felülvizsgálathoz, a Tanács általános megközelítése alapján ezek közül csak tizenkettő mutatót lehetne felhasználni erre a célra. Ezenfelül a Tanács lehetőséget kér arra, hogy a teljesítmény-felülvizsgálat céljára az I. mellékletben szereplő egyéb releváns eredménymutatók közül bármelyiket, illetve bármilyen egyéb, a KAP stratégiai tervre vonatkozó eredménymutatókat is fel lehessen használni, amit az Európai Parlament és a Bizottság egyaránt ellenez.

III. A TOVÁBBI LÉPÉSEK

8. Bár az eddig tartott háromoldalú egyeztetések során több kérdést illetően közeledtek az álláspontok a Tanács és az Európai Parlament között, további intenzív munkára van szükség ahhoz, hogy a KAP stratégiai tervekről szóló rendelet egészére vonatkozó átfogó megállapodás születhessen.
9. *Felkérjük a minisztereket, hogy a Mezőgazdasági és Halászati Tanács következő ülésén e dokumentum alapján folytassanak véleménycserét a lezáratlan kérdésekről, hogy ezáltal iránymutatással szolgálhassanak az elnökség számára a soron következő háromoldalú egyeztetésekhez. A minisztereket arra kérjük, hogy a véleménycsere során mindenekelőtt az alábbi kérdésekkel foglalkozzanak:*

célirányos támogatások: aktív mezőgazdasági termelő, a kifizetések felső határértéke és fokozatos csökkentése, átcsoportosítással nyújtható támogatások, belső konvergencia, mezőgazdasági kistermelők, fiatal mezőgazdasági termelők, új mezőgazdasági termelők;

új teljesítési modell:

az 5. háromoldalú egyeztetés alkalmával tárgyalt minicsomag (a teljesítményalapú záróelszámolásra vonatkozó referenciaérték, kétévenkénti teljesítmény-felülvizsgálat, az integrált igazgatási és kontrollrendszer hatályán kívüli vidékfejlesztési beavatkozásokra vonatkozó maximális tervezett összegösszegek, eltérési tűréshatárok), a KAP stratégiai tervre vonatkozó mutatók, a teljesítmény-felülvizsgálat során alkalmazott eredménymutatók és a IXaa. melléklet.